

дегенеративних процесів.

УДК 619:616.995:636.92

ДІАГНОСТИКА ТА ЗАХОДИ БОРТЬБИ ЗА СТРОНГІЛОЇДОЗУ КОНЕЙ В УМОВАХ ННВ КДЦ ФВМ ДДАЕУ

Старіков А.В., магістрант; Дуда Ю.В., к.вет.н., доцент
Дніпровський державний аграрно-економічний університет, м. Дніпро, Україна

Вступ. Нематоди різних родів – широко поширені гельмінти коней. Згідно з літературними даними, рівні зараження коней залежать від віку тварин, умов утримання, профілактики, кліматичних умов. Поширеність може досягати 85-90% в залежності від регіону. Нематоди роду *Strongyloides* становлять особливий інтерес через їх цикл розвитку, в якому є альтернативні паразитичні і вільноживучі покоління. Паразитарна стадія представлена тільки партеногенетичними самками, що живуть у верхніх відділах тонкої кишки коней. Вільноживучі нематоди не є паразитами і представлені як самцями, так і самками, що живуть поза тварини-господаря. Постембріональний розвиток стронгілоїдесів має виразні морфологічні риси, за якими ідентифікуються його стадії. Такі специфічні біологічні властивості нематод роду стронгілоїдесів вказують на появу паразитизму у непаразитичних видів з подальшою еволюцією відповідних адаптацій. Регресивні морфологічні і біологічні зміни призводять до партеногенезу у самок-паразитів. Між тим, у вільноживучих личинок є можливість різних біологічних адаптацій.

Мета: встановити найбільш достовірні та доступні методи діагностики та боротьби за стронгілоїдозу коней

Матеріал і методи: Дослідження були проведені восени 2020 року на базі ветеринарної клініки «ННВ КДЦ ФВМ ДДАЕУ», трьом коням різного віку з приватного сектору Жовтневого району м.Дніпро поруч з урочищем «Тунельна балка». У кожної тварини для діагностики було відібрано проби калу та крові, до та після терапії. Гельмінтоооскопічне дослідження проводили за методами МакМастера, Фюллеборна, личинок культивували за методом Щільникова. Морфологічний та біохімічний аналіз крові проводились на автоматичних аналізаторах – «VetScan HM5 Abaxis» і «VetScan VS2 Abaxis». Для терапії було застосовано «Бровамектин» – 4мг/20кг з повтором через 14 діб. А також препарат на основі *Saccharomyces boulardii* від «Now foods»

Результати. Діагностика стронгілоїдозу коней включає наступні результати досліджень: Встановлено вид збудника – *Strongyloides westeri*, у фекаліях виявлено яйця на різних стадіях дроблення, культивуванням – личинки паразита. За гематологічного аналізу у кожної тварини в середньому відмічається підвищення кількості еозинофілів (EOS – 3,86-4,56(10⁹/л)) та лімфоцитів (LYM – 8,06-10,11(10⁹/л)), а також зниження рівня гемоглобіну (HGB – 85-109 г/л). За біохімічного аналізу відмічаються зміни у рівні АсАТ (368-392 U/L), а також підвищення рівня ГГТ (28-34U/L). Інтенсивність інвазії в середньому у першу добу складала 44,6±2,3 яєць/г, після першої дегельмінтизації 29±1,2 яєць/г, та дорівнювала нулю, через 3 доби після другої дегельмінтизації та застосуванні сахароміцетів. Отже, таким чином ІЕ після першої дегельмінтизації становила 65,25%, а після другої – 100%.

Висновки. Отримані результати дають змогу зрозуміти, що проводити дослідження фекалій під час виявлення івазивних захворювань слід проводити протягом усього курсу терапії. Інтенсивність інвазії майже не впливає на клінічну картину і залежить від індивідуального стану організму кожної окремої тварини. Монотерапія за гельмінтозів не завжди є ефективною, оскільки стронгілоїдеси окрім власної патогенної дії, ще можуть бути переносниками інших інфекційних захворювань Велику роль у боротьбі грають

профілактичні дегельмінтизації, та контроль території, де утримуються тварини (підстилка, предмети догляду, засоби дезінфекції, контроль ґрунтів та водоймищ поруч з тваринами)

УДК 636.7:636.8:619:616-07:619:616.36

ЧАСТОТА ПРОЯВУ ОКРЕМИХ СИНДРОМІВ УРАЖЕННЯ ПЕЧІНКИ У СОБАК

*Горбань А.Ю., магістрантка, Єфімов В.Г., к.вет.н., доцент
Дніпровський державний аграрно-економічний університет, м. Дніпро, Україна*

Вступ. Патологія печінки у собак є поширеним явищем, що є наслідком специфічних інфекційних захворювань а також порушень в годівлі тварин, алергічних станів та розвитку стресових реакцій, що мають системний вплив (Г.В. Вікуліна зі співав., 2012; M. Serquetella et al., 2012). Слід зазначити, що проблема гепатології у дрібних домашніх тварин є однією з недостатньо вивчених в клінічній ветеринарній медицині. Подальший розвиток можливостей діагностики хвороб внутрішніх органів дає підстави вважати, що захворювання печінки зустрічаються набагато частіше, ніж було прийнято вважати раніше (Д.Н. Казаков, 2004). Це пояснюється постійним збільшенням доступних на практиці нових методів лабораторної і функціональної діагностики. Проте, слід враховувати, що значна кількість внутрішніх хвороб не має патогномонічних ознак, а прояв однакової симптоматики може спостерігатися за розвитку різноманітних хвороб. Не виключенням є і гепатопатії, діагностика яких потребує подальшого глибокого вивчення (П.І. Локес і Т.П. Локес-Крупка, 2014).

Оскільки печінка приймає активну участь в регуляції різноманітних обмінних процесів, різні ураження печінки, пов'язані з явищами запалення, цитолізу, знешкодження токсичних речовин, вродженої та набутої недостатності печінкових клітин, по-різному, часто строкато, мозаїчно і неодноразомно змінюють показники загальноновідомих печінкових проб. Враховуючи, що для прояву перших біохімічних симптомів патології необхідне ураження менше 50% печінки, а для виявлення клінічних ознак – понад 80%, зрозуміло, чому печінкові функціональні тести змінюються без вираженої кореляції між собою, а інколи – без взаємозв'язку з клінічною картиною захворювання (В.С. Камышников, 2016).

Тому як в гуманній, так і у ветеринарній медицині було запропоновано такий підхід, який би дав змогу на підставі використання окремих сполучень лабораторних тестів судити про розвиток клініко-біохімічних синдромів патології печінки. Серед них, як правило, виділяють цитолітичний, холестатичний, запальний (мезенхімально-запальний) та гепатопрівний синдроми (Д.В. Морозенко і О.П. Тимошенко, 2012; В.С. Камышников, 2016).

Метою роботи було встановити частоту прояву окремих синдромів, що характеризують ураження печінки у собак.

Матеріали і методи. Експериментальну частину дипломної роботи було виконано у 2020-2021 рр. на базі сектору клінічної фізіології та біохімії відділу фізіології, біохімії та хіміко-токсикологічного аналізу НДЦ біобезпеки та екологічного контролю ресурсів АПК Дніпровського державного аграрно-економічного університету.

Під час виконання дипломної роботи проводився аналіз наявних в лабораторії даних, що включав в себе журнали прийому матеріалу, бланки-направлення та результати скринінгових біохімічних досліджень. До уваги брали результати, одержані в 2020 р. та які відповідали синдромному підходу в клініко-лабораторній діагностиці гепатопатій у собак.

Скринінгові біохімічні дослідження включали в себе визначення вмісту загального білка, альбумінів, сечовини, креатиніну, глюкози, загального білірубину, загального кальцію і неорганічного фосфору. Крім того, визначали активність окремих ферментів – АСТ, АЛТ, лужної фосфатази (ЛФ) і загальної α -амілази. Визначення вмісту окремих аналітів та